

DECYZJA WYKONAWCZA RADY**z dnia 23 kwietnia 2014 r.****zmieniająca decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii**

(2014/234/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 17 maja 2011 r. Rada przyznała Portugalii, na jej wniosek, pomoc finansową w drodze decyzji wykonawczej 2011/344/UE⁽²⁾. Pomoc ta została przyznana w celu wsparcia programu istotnych reform gospodarczych i finansowych (zwanego dalej „programem”), który jest ukierunkowany na przywrócenie zaufania, umożliwienie powrotu gospodarki na ścieżkę trwałego wzrostu oraz zapewnienie stabilności finansowej w Portugalii, w strefie euro i w Unii.
- (2) Z przyczyn technicznych, które dotyczą dostępności danych i które są niezależne od władz portugalskich, dwunasty i ostatni przegląd w ramach programu nie może rozpocząć się przed połową kwietnia 2014 r. Jednocześnie okres dostępności pomocy finansowej ma wygasnąć z dniem 18 maja 2014 r. Aby umożliwić dokonanie, przy zachowaniu należytej staranności, pełnej oceny spełniania warunków programu w ramach ostatniego przeglądu, co stanowi warunek udostępnienia ostatniej transzy, konieczną formalnością jest nieznaczące, wynoszące sześć tygodni, techniczne przedłużenie okresu dostępności pomocy finansowej.
- (3) Zgodnie z art. 3 ust. 10 decyzji wykonawczej 2011/344/UE Komisja, wraz z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) i we współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), dokonała w dniach od 20 lutego do 28 lutego 2014 r. jedenastego przeglądu postępów poczynionych przez władze portugalskie we wdrażaniu uzgodnionych środków w ramach programu.
- (4) Jeśli chodzi o realny produkt krajowy brutto (PKB), sytuacja w 2013 r. była lepsza, niż przewidywano w działym przeglądzie programu, i jego spadek jest szacowany obecnie na 1,4 % (co stanowi poprawę o 0,2 punktu procentowego). Jest to wynikiem dynamicznego wzrostu w czwartym kwartale 2013 r. i korekty w górę danych statystycznych za poprzednie kwartały. Krótkookresowe wskaźniki pokazują, że w roku bieżącym powinno nastąpić dalsze wzmocnienie ożywienia gospodarczego. Przewiduje się, że w skali rocznej zmiana realnego PKB osiągnie wartość dodatnią w 2014 r. i utrzyma ją w 2015 r.: będzie to wzrost odpowiednio o 1,2 % i 1,5 %. Perspektywy na rynku pracy poprawiły się, ale stopa bezrobocia pozostaje wysoka. Przewiduje się, że w 2014 r. spadnie ona do poziomu 15,7 %, by następnie utrzymać tę tendencję spadkową. Nadal istnieje ryzyko pogorszenia się perspektyw makroekonomicznych, ponieważ przewidywane ożywienie w dużym stopniu zależy od korzystnego rozwoju sytuacji w handlu zagranicznym i na rynku finansowym, co z kolei jest uzależnione od sytuacji w całej Europie.
- (5) Szacuje się, że w 2013 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych został zmniejszony do około 4,5 % PKB zgodnie z metodyką ESA 95 (nie uwzględniając operacji dokapitalizowania banków; 4,9 % przy ich uwzględnieniu), tj. wyniósł ok. 1 % PKB poniżej docelowego poziomu deficytu w wysokości 5,5 % PKB. Tak dobre wyniki wynikają głównie z wyższych niż spodziewane wpływów podatkowych do budżetu państwa (w tym związanych z jednorazowym środkiem służącym odzyskaniu wiarygodności podatkowych i wiarygodności z tytułu ubezpieczeń społecznych) oraz niższego niż przewidywano poziomu wydatków na szczeblu administracji centralnej (np. na nabywanie towarów i usług oraz z tytułu inwestycji). Natomiast jeśli chodzi o dochody inne niż podatkowe, wyniki były gorsze od oczekiwanych. Całkowity wysiłek fiskalny, mierzony poprawą salda strukturalnego, szacuje się na 1 % PKB.
- (6) Stan krajowych zaległości płatniczych zmniejszył się o ok. 1,2 mld EUR (0,7 % PKB), ze względu na różne programy spłaty długów (w sektorze opieki zdrowotnej, sektorów na szczeblu lokalnym i regionalnym). Niemniej jednak wciąż kumulują się nowe zaległości płatnicze, chociaż w zmniejszonym tempie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady 2011/344/UE z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii (Dz.U. L 159 z 17.6.2011, s. 88).

- (7) Szacuje się, że przeniesienie z wykonania budżetu na 2013 r. i lepsze perspektywy makroekonomiczne na 2014 r. będą miały pozytywny, wynoszący 0,7 % PKB, wpływ na wyjściowe rachunki budżetowe w 2014 r. Szacuje się przy tym, że około 0,2 % PKB będzie wynikiem dodatniego efektu przeniesienia, a dalsze 0,5 % PKB spowodowane jest zakładanym wzrostem dochodów i składek na ubezpieczenia społeczne, jak również spadkiem wydatków na świadczenia dla bezrobotnych, co wiąże się z korektą w górę prognoz dotyczących wzrostu gospodarczego i zatrudnienia oraz korektą w dół dotyczącą stopy bezrobocia.
- (8) Docelowa wartość deficytu na rok 2014, wynosząca 4 % PKB, opiera się na działaniach konsolidacyjnych o łącznej wartości 2,3 % PKB zawartych w budżecie na 2014 r. i w innych przepisach towarzyszących. Środki te obejmują przede wszystkim działania o trwałym charakterze i polegają głównie na oszczędnościach wydatków. Są to środki o wartości około 1,8 % PKB wynikające z przeglądu wydatków publicznych) oraz, w ich uzupełnieniu, środki zwiększające dochody o wartości około 0,4 % PKB, jak również niektóre jednorazowe środki wynoszące około 0,1 % PKB. Środki wynikające z przeglądu wydatków publicznych skupiają się wokół trzech głównych osi: (i) zmniejszenie wynagrodzeń sektora publicznego przez, między innymi, zmniejszenie nadmiernego zatrudnienia w określonych podsektorach oraz zmiana siatki płac; (ii) reforma systemu emerytalnego, w szczególności poprzez podniesienie wieku emerytalnego do 66 lat i wprowadzenie zmian w warunkach przyznawania rent rodzinnych; oraz (iii) reformy sektorowe, ukierunkowane głównie na ograniczenie kosztów personelu, zużycia pośredniego i inwestycji we wszystkich ministerstwach. Pozostałe trwałe środki zwiększające dochody obejmują podniesienie opodatkowania samochodów służbowych i podatku akcyzowego od wyrobów alkoholowych i tytoniowych. Większość przepisów stanowiących podstawę działań konsolidacyjnych o trwałym charakterze weszła w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.
- (9) Biorąc pod uwagę poprawę perspektyw gospodarczych i dodatni efekt przeniesienia z roku 2013, ryzyko dotyczące osiągnięcia celów budżetowych na 2014 r. stało się bardziej zrównoważone, jako że przewidywane środki uwzględniają ewentualne presje budżetowe oraz ryzyko dotyczące wykonania. Silniejsza presja na budżet jest możliwa zwłaszcza w odniesieniu do niektórych pozycji dochodów (np. dochody z tytułu własności), jak również w przypadku zużycia pośredniego oraz transferów socjalnych. Ponadto, poza opóźnieniami w odniesieniu do niektórych środków trwałych, ryzyko związane z wykonaniem jest przede wszystkim natury prawnej: cztery środki zawarte w ustawie budżetowej zostały przesłane do Trybunału Konstytucyjnego (w tym zmiana siatki płac i zmiany w warunkach przyznawania rent rodzinnych); istnieje również ryzyko zakwestionowania innych środków zawartych w ostatnim budżecie uzupełniającym.
- (10) Stosunek długu publicznego do PKB osiągnął 128,8 % w 2013 r. Przewiduje się stopniowy spadek zadłużenia począwszy od bieżącego roku, przy przewidywanym wskaźniku zadłużenia wynoszącym 126,7 % PKB w 2014 r. Oczekuje się, że ten spadek w 2014 r. będzie częściowo wspomagany przez dalsze wykorzystanie depozytów gotówkowych, jak również trwającą realokację aktywów finansowych, którymi dysponuje system zabezpieczeń społecznych, z aktywów zagranicznych na korzyść obligacji skarbowych. Przewiduje się jednak, że zadłużenie netto wyniesie poniżej 120 % PKB na koniec 2014 r.
- (11) Procedura korekty budżetowej opiera się na szeregu środków budżetowych o charakterze strukturalnym, mających na celu wzmocnienie kontroli nad wydatkami sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz usprawnienie poboru dochodów:
- w odniesieniu do zarządzania finansami publicznymi: system kontroli zobowiązań przynosi efekty w postaci ograniczenia przyrostu nowych zaległości płatniczych, ale jego wdrażanie musi być ściśle monitorowane w celu zagwarantowania, że zobowiązania mają pokrycie w dostępnych środkach finansowych i że nie narastają nowe zaległości. Przyrost nowych zaległości płatniczych wynika w szczególności z braku równowagi strukturalnej w niektórych państwowych szpitalach oraz przedsiębiorstwie kolejowym Comboios de Portugal. Plany strategiczne służące wsparciu stabilności finansowej tych przedsiębiorstw państwowych oraz powstrzymaniu narastania dalszych zaległości płatniczych w 2014 r. są poddane ocenie. Trwa kompleksowa reforma ramowej ustawy budżetowej. Pierwszym krokiem jest konieczność zmiany ramowej ustawy budżetowej do końca marca 2014 r. w celu zapewnienia pełnej transpozycji wymagań określonych w Traktacie o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej oraz w pakiecie aktów dotyczących zarządzania gospodarczego zwanego „sześciopakiem”,
 - mimo iż poczyniono postępy w renegotjacji partnerstw publiczno-prywatnych, proces ten nie został zakończony do końca 2013 r., jak było to planowane. Częściowo oszczędności udało się zrealizować w 2013 r., niemniej jednak oszczędności, których nie udało się zrealizować w 2013 r., zostaną osiągnięte w tym roku, dokładając się do znacznych oszczędności spodziewanych w 2014 r. i kolejnych latach. Przedsięwzięcia państwowe osiągnęły średnio w 2012 i 2013 r. zrównoważone wyniki operacyjne, a w celu uniknięcia ponownego pogorszenia ich wyników przewiduje się wprowadzenie dodatkowych reform. Poczyniono zadowalające postępy w prywatyzacji, a przychody z tego tytułu przekraczają założenia programowe,
 - kontynuowane są reformy służące wypracowaniu — na potrzeby administracji podatkowej — nowoczesnego modelu zarządzania ryzykiem nieprzestrzegania przepisów. Nowy dział ds. zarządzania ryzykiem już funkcjonuje; w pierwszej kolejności zajmie się on poprawą przestrzegania przepisów podatkowych przez określone grupy podatników, takich jak osoby pracujące na własny rachunek i osoby zamożne. Trwa walka z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania poprzez inicjatywy takie, jak uruchomiona niedawno loteria dla posiadaczy faktur z podatku od wartości dodanej (VAT),

- reformy administracji publicznej są prowadzone w celu modernizacji i racjonalizacji zatrudnienia w sektorze publicznym, a także samych podmiotów publicznych. Szereg kluczowych reform administracji publicznej wspiera przegląd wydatków publicznych i wzmacnia strategię konsolidacji na 2014 r. Reformy te zawierają następujące elementy: (i) podjęcie środków mających na celu rozwiązanie problemu zatrudnienia i przywrócenie równowagi w składzie pracowników sektora publicznego na korzyść większej liczby urzędników służby cywilnej wyżej wykwalifikowanych i lepiej wykształconych (np. poprzez wypowiedzenie za obopólną zgodą i program przekwalifikowania); (ii) zmiana siatki płac i opracowanie jednolitej siatki dodatków do wynagrodzeń (powinny wejść w życie odpowiednio do końca grudnia i końca czerwca 2014 r.); (iii) kompilacja obowiązujących zasad zatrudnienia w sektorze publicznym zgodnie ze strukturą kodeksu pracy obowiązującego w sektorze prywatnym dzięki nowej ustawie ogólnej o pracy w administracji publicznej; oraz (iv) konwergencja systemu emerytalnego pracowników sektora publicznego do ogólnego systemu emerytalnego. Inne, wdrożone niedawno reformy administracji publicznej obejmują realizację strategii wspólnych usług w dziedzinie środków finansowych we wszystkich strukturach objętych inicjatywą.
- (12) Kontynuowane jest wdrażanie polityk i reform w służbie zdrowia, co przynosi oszczędności dzięki poprawie wydajności. Istnienie znacznych zaległości płatniczych jest ściśle, ale nie wyłącznie związane z ciągłym niedofinansowaniem szpitali państwowych w stosunku do świadczonych przez nie usług. Władze Portugalii podtrzymują swoje zobowiązanie do dalszego wdrażania reformy szpitali i dalszego dostosowywania zestawu środków związanych z produktami leczniczymi, scentralizowanymi zamówieniami i podstawową opieką zdrowotną.
- (13) Poczyniono dalsze postępy we wdrażaniu reform strukturalnych służących zwiększeniu wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. Władze Portugalii przyjęły dodatkowe środki na rzecz zmniejszenia bezrobocia i zwiększenia efektywności rynku pracy. Przedmiotem dyskusji jest dalsza poprawa systemu negocjacji płacowych i dalsze działania w celu zmniejszenia wysokiego poziomu segmentacji na rynku pracy. Projekt ustawy zmieniającej definicję uzasadnionych zwolnień indywidualnych, zawartą w Kodeksie pracy, został przekazany Parlamentowi po tym, jak wcześniejsze poprawki zostały odrzucone przez Trybunał Konstytucyjny. Odnotowano dalszy postęp w odniesieniu do systemu pomocy w poszukiwaniu pracy i aktywizacji.
- (14) Wdrożono odpowiednie reformy systemu edukacji. Władze Portugalii są zobowiązane do ich stałej oceny i sprawowania nad nimi nadzoru. Portugalia zatwierdziła również dekretem z mocą ustawy stworzenie krótkiego cyklu szkolenia; inny akt jest w przygotowaniu w celu stworzenia przepisów regulujących referencyjne szkoły zawodowe.
- (15) Rząd Portugalii wprowadził nową opłatę dla podmiotów gospodarczych w sektorze energetycznym, która musi być ściśle monitorowana, by uniknąć sytuacji, w której odbijałaby się ona na cenach dla odbiorców końcowych. Środki zmniejszające rentę ekonomiczną i mające na celu wyeliminowanie do 2020 r. długu taryfowego związanego z energią oraz zagwarantowanie trwałości systemu wydają się niewystarczające. Rząd przedstawi konkretne środki, aby stawić czoło nadmiernej rencie ekonomicznej i dalej zmniejszyć koszty energii dla gospodarki.
- (16) Mimo pozytywnych zmian, jakie zaszły w okresie objętym przeglądem, postępy w zakresie reformy w sektorze transportu dokonują się wolniej, niż oczekiwano. Po dokonaniu prezentacji dotyczącej ustaleniu ważności projektów dotyczących infrastruktury spodziewana jest jasna, długoterminowa wizja systemu transportowego przed końcem dwunastego przeglądu. W międzyczasie zatwierdzono ramy prawne dla organu regulacyjnego transportu (AMT). Dalsza reforma polityki w sektorze portów jest konieczna w celu pobudzenia konkurencyjności Portugalii. W odniesieniu do usług transportu kolejowego i miejskiego władze Portugalii muszą zwiększyć wysiłki, by wzmocnić ich stabilność finansową i wydajność oraz konkurencję.
- (17) Dokonano dalszych postępów w sprawie przyjęcia zmian w przepisach stanowiących transpozycję dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, chociaż następują one powoli. Doszło do dalszych opóźnień, jeśli chodzi o ustawy o budownictwie, ustawę o zmianie statusu prawnego uniwersytetów oraz przedstawienie w Parlamencie zmienionych statutów organizacji zawodowych, w ślad za przyjęciem horyzontalnej ustawy ramowej o publicznych stowarzyszeniach zawodowych. Odnotowano postępy w doprowadzeniu do pełnej operacyjności punktu kompleksowej obsługi.
- (18) W następstwie całkowitego wdrożenia nowych ram prawnych trwa obecnie reforma najmu i dzierżawy na obszarach miejskich. Niemniej jednak skutki reformy muszą być poddawane ciągłej ocenie.
- (19) W następstwie przyjęcia ram prawnych ustanawiających główne zasady funkcjonowania krajowych organów regulacyjnych zmienia się odpowiednio ich statuty, a niektóre z tych zmienionych statutów zostały już zatwierdzone.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

- (20) Poczyniono postępy w zakresie środków służących udoskonaleniu systemu licencjonowania i zmniejszeniu obciążeń administracyjnych, trwa również sporządzanie wykazu uciążliwych przepisów. Opóźniło się jednak wprowadzenie zasady „one in, one out” w odniesieniu do nowych uregulowań prawnych, wprowadzenie instrumentów ochrony środowiska i planowania przestrzennego oraz przegląd przepisów dotyczących poszukiwań geologicznych i pozwoleń na wydobywanie.
- (21) Bufor kapitałowy banków pozostaje na odpowiednim poziomie także przy zastosowaniu przepisów dotyczących wymogów kapitałowych określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE ⁽¹⁾ w odniesieniu do oceny funduszy własnych banków. Te przepisy dotyczące wymogów kapitałowych obowiązują od stycznia 2014 r., przy czym współczynnik kapitału podstawowego Tier I wynosi 7 % dla wszystkich banków, a narzut w wysokości 1 punktu procentowego obowiązuje cztery największe banki. Relacja kredytów do depozytów wynosi w całym sektorze 117,0 %, i do końca 2014 r. prawdopodobnie jeszcze spadnie.
- (22) Podejmowane są coraz większe wysiłki na rzecz dywersyfikacji źródeł finansowania sektora przedsiębiorstw. Rząd Portugalii wyznaczył ekspertów na potrzeby komitetu, ustanawiając instytucję finansową ds. rozwoju (DFI). Komitet jest odpowiedzialny za opracowanie dokumentów założycielskich DFI, w szczególności statutu, ustanowienie strategicznego planu operacyjnego i określenie struktury nowego podmiotu. Celem DFI jest usprawnienie i centralizacja wdrażania instrumentów finansowych wspieranych z europejskich funduszy strukturalnych i funduszy inwestycyjnych, które to instrumenty są związane z finansowaniem sektora przedsiębiorstw.
- (23) Władze Portugalii zgodziły się na przygotowanie, w konsultacji z Banco de Portugal, planu strategicznego służącego rozwiązaniu problemu nadmiernego zadłużenia przedsiębiorstw i wspierającego przesunięcie kapitału w kierunku produktywnych sektorów gospodarki, przy jednoczesnym wspieraniu stabilności finansowej.
- (24) Zrealizowano środki służące poprawie zarządzania, skuteczności i praktyk zarządzania ryzykiem w ramach krajowego systemu gwarancyjnego, który zarządza finansowanymi przez państwo liniami kredytowymi. Stosuje się obecnie nową metodę określania maksymalnych pułapów stóp procentowych w odniesieniu do pożyczek gwarantowanych.
- (25) W związku z powyższym należy zmienić decyzję wykonawczą 2011/344/UE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej 2011/344/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc finansowa jest udostępniana przez okres trzech lat i sześciu tygodni, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie niniejszej decyzji.”;

2) w art. 3 ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. W 2014 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

- a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych nie może przekroczyć 4 % PKB w 2014 r., a narastanie nowych zaległości płatniczych zostanie wstrzymane. Na potrzeby obliczania deficytu docelowego nie uwzględnia się ewentualnych budżetowych kosztów środków wsparcia banków przyjętych w kontekście rządowej strategii dotyczącej sektora finansowego. Aby osiągnąć ten cel, Portugalia zrealizuje działania konsolidacyjne o wartości 2,3 % PKB, określone w ustawie budżetowej na 2014 r. i w przepisach towarzyszących przyjętych w tym celu;
- b) w celu kontroli potencjalnego przekroczenia poziomu wydatków rząd będzie ściśle monitorował przestrzeganie pułapów wydatków dla ministerstw za pomocą comiesięcznych sprawozdań składanych Radzie Ministrów;
- c) Portugalia szybko określi i wdroży przewidywane zmiany warunków kwalifikowania się do emerytur rodzinnych, a także do końca marca — projekt ustawy ramowej regulującej warunki sprzedaży zezwoleń na prowadzenie gier hazardowych *online*. Ponadto Portugalia podejmie zdecydowane kroki w celu wdrożenia uzgodnionej sprzedaży niektórych koncesji na eksploatację portów;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

- d) kompleksowa reforma podatku dochodowego od osób prawnych zostanie przeprowadzona w ramach istniejących środków budżetowych, tak aby przestrzegać celów w zakresie konsolidacji budżetowej;
- e) reguła stosowania okresu zawieszenia wydatków podatkowych na poziomie centralnym, regionalnym lub lokalnym zostanie utrzymana. Działania służące zwalczaniu oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania zostaną zintensyfikowane, między innymi poprzez monitorowanie systemu e-fakturowania. W celu znalezienia sposobów na ograniczenie uchylania się od opodatkowania dochodów za wynajem, do końca dwunastego przeglądu zostanie przeprowadzone badanie dotyczące »szarej strefy« na rynku mieszkaniowym;
- f) jeżeli urzeczywistni się niepożądane ryzyko prawne lub ryzyko, jakim obarczone jest wykonanie budżetu, Portugalia wdroży środki wyrównawcze wysokiej jakości w celu osiągnięcia docelowej wartości deficytu;
- g) rząd określi środki niezbędne do osiągnięcia docelowego deficytu budżetowego na poziomie nieprzekraczającym 2,5 % PKB w 2015 r. Szczegółowe plany zostaną uwzględnione w dokumencie dotyczącym strategii budżetowej na rok 2014, który ma być opublikowany do końca kwietnia 2014 r., a który również określa szczegółowe pułapy wydatków w poszczególnych ministerstwach. W celu spełnienia unijnych wymogów dotyczących ram budżetowych w dokumencie tym zawarte zostaną również szczegółowe informacje odnośnie do średniookresowych planów budżetowych;
- h) strategia konsolidacji na 2015 r. będzie wzmocniona między innymi następującymi środkami:
- (i) opracowaną w 2014 r. przez rząd jednolitą siatką płac z myślą o wdrożeniu jej w 2015 r., mającą na celu racjonalizację i spójność polityki płacowej w przypadku wszystkich ścieżek kariery w sektorze publicznym;
 - (ii) jednolitą siatką dodatków do wynagrodzeń, która będzie prawdopodobnie wdrożona w 2014 r., by osiągnąć pełny wpływ na budżet w 2015 r.;
 - (iii) nowe kompleksowe środki w ramach obecnej reformy emerytalnej służące poprawie długoterminowej stabilności systemu emerytalnego. Ustanowiony ostatnio komitet ds. reformy emerytalnej opracuje szczegółowe dane na temat reformy. Reforma obejmie środki krótkoterminowe, wiążące jeszcze bardziej uprawnienia emerytalne z kryteriami demograficznymi i ekonomicznymi, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady progresywności, zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego w sprawie konwergencji systemu emerytalnego pracowników publicznych (CGA) z systemem ogólnym. Konkretny kształt tej reformy ma być przedstawiony przed dwunastym przeglądem wraz z projektem ustawy, która ma być przedłożona Parlamentowi w pierwszej połowie roku. Zostaną szczegółowo określone dalsze kroki zapewniające długoterminową stabilność systemów emerytalnych. Ponadto rząd zapewni, by wprowadzone ostatnio podniesienie wieku emerytalnego było w roku 2014 r. skutecznie stosowane wobec emerytów objętych systemem CGA; oraz
 - (iv) inne środki służące osiągnięciu wartości docelowej na poziomie 2,5 % PKB zostaną określone do połowy kwietnia tego roku;
- i) średniookresowa strategia budżetowa będzie opierać się na dalszych reformach, które są między innymi przedstawione we wniosku dotyczącym reformy państwa. Reformy te mają na celu podniesienie efektywności sektora publicznego i jakości świadczonych przez niego usług. W oparciu o pierwszą turę konsultacji z partnerami społecznymi postępy w realizacji tego planu będą przedmiotem dyskusji podczas dwunastego przeglądu;
- j) Portugalia opublikuje jako część budżetu na 2014 r. sprawozdanie z wydatków podatkowych obejmujące organy administracji centralnej, regionalnej i lokalnej;
- k) do końca czerwca 2014 r. Portugalia utworzy dział rachunkowości w ministerstwie finansów w celu poprawy ram rachunkowości i sprawozdawczości sektora publicznego. Do jego zadań będzie należeć zapewnienie odpowiedniego ujmowania przychodów, wydatków, aktywów i pasywów związanych z rachunkami bankowymi instytucji rządowych i samorządowych, zadłużeniem i partnerstwami publiczno-prywatnymi;
- l) przepisy dotyczące kontroli zobowiązań muszą być w pełni wprowadzone w życie we wszystkich podmiotach publicznych, aby powstrzymać tworzenie nowych zaległości płatniczych;
- m) Portugalia podejmie dodatkowe środki w celu dalszego wzmocnienia systemu zarządzania finansami publicznymi. Do końca marca Portugalia dokona przeglądu ramowej ustawy budżetowej, aby dokonać pełnej transpozycji odpowiednich przepisów Unii. Ponadto Portugalia przeprowadzi bardziej kompleksowy przegląd ramowej ustawy budżetowej, tak aby zmniejszyć rozdrobnienie budżetu dzięki ograniczeniu liczby jednostek budżetowych

i przeglądowni klasyfikacji dochodów własnych, aby zreorganizować strukturę środków budżetowych i zwiększyć rozliczalność oraz aby ugruntować stan finansów publicznych w perspektywie średnioterminowej. Najważniejsze aspekty i struktura nowej ustawy zostaną opracowane do końca kwietnia 2014 r. Portugalia zapewni, aby środki mające na celu wdrożenie nowych ram budżetowych na poziomie centralnym były stosowane również na poziomie regionalnym i lokalnym;

- n) Portugalia w pełni wdroży nowe ramy prawne i instytucjonalne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych. W różnych sektorach będą kontynuowane renegocjacje partnerstw publiczno-prywatnych w celu ograniczenia ich wpływu na budżet. Sprawozdania roczne na temat partnerstw publiczno-prywatnych dostarczą szczegółowej oceny zagrożeń budżetowych wynikających z partnerstw publiczno-prywatnych oraz koncesji, w czasie wystarczającym do przeprowadzenia oceny ryzyka dla budżetu. Zgodnie z nową ustawą ramową o przedsiębiorstwach państwowych oraz wraz ze zwiększeniem roli ministerstwa finansów jako udziałowca tych przedsiębiorstw, zostanie zwiększona liczba personelu jednostki technicznej stworzonej na potrzeby ich monitorowania. Rząd będzie kontynuował realizację kompleksowego programu restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych w celu utrzymania i wzmocnienia zrównoważonych wyników operacyjnych. Rząd będzie kontynuował już rozpoczęte programy prywatyzacji;
- o) Portugalia będzie kontynuować program reform na rzecz nowoczesnej, skuteczniejszej administracji skarbowej zgodnej z najlepszymi międzynarodowymi praktykami. Do marca 2014 r. Portugalia ogłosi wykaz 50 % lokalnych urzędów skarbowych, które mają zostać zamknięte do maja 2014 r. Do czasu dwunastego przeglądu liczba zasobów ludzkich przeznaczonych na cele audytu administracji podatkowej zwiększy się o co najmniej 30 % całkowitej liczby personelu. W ramach administracji podatkowej utworzony zostanie nowy departament ds. usług dla podatników, grupujący różne usługi dla podatników. W pierwszym kwartale 2014 r. jednostka ds. zarządzania ryzykiem uzyska pełną operacyjność i początkowo zajmie się ukierunkowanymi projektami mającymi na celu zwiększenie przestrzegania przepisów przez osoby pracujące na własny rachunek i osoby zamożne. Przestrzeganie przepisów podatkowych będzie przedmiotem stałego monitorowania. Zostaną wzmocnione ramy prawne i regulacyjne dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy, aby zwalczać w sposób bardziej skuteczny pranie pieniędzy i związane z nim przestępstwa, w tym przestępstwa podatkowe;
- p) Portugalia przedstawi sprawozdanie w następujących celach:
- (i) zidentyfikowanie przypadków powielania usług i jurysdykcji oraz innych źródeł nieefektywności na centralnym i lokalnym poziomie administracji; oraz
 - (ii) reorganizacja sieci zdecentralizowanych usług ministerstw głównie poprzez sieć »Lojas do Cidadão« (punkty kompleksowej obsługi w organach administracji i przedsiębiorstwach użyteczności publicznej) i inne rozwiązania obejmujące bardziej efektywny podział geograficzny i zintensyfikowanie wykorzystania wspólnych usług w administracji publicznej oraz wykorzystania administracji elektronicznej;
- q) Portugalia będzie nadal wdrażać strategię wspólnych usług w administracji publicznej, zwłaszcza w zakresie zarządzania zasobami kadrowymi i w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- r) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie reform zarządzania zasobami ludzkimi w administracji publicznej. W oparciu o wyniki ankiety i sprawozdanie dotyczące dodatków do wynagrodzeń, projekt przepisów dotyczących jednolitej siatki dodatków do wynagrodzeń zostanie przedstawiony przed dwunastym przeglądem w celu wprowadzenia ich w życie do czerwca 2014 r. Z końcem marca 2014 r. zostanie zatwierdzona przez Parlament nowa ogólna ustawa o pracy w administracji publicznej, upraszczająca i kompilująca istniejące przepisy dotyczące zatrudnienia w sektorze publicznym, wzorując się na strukturze kodeksu pracy obowiązującego w sektorze prywatnym;
- s) Portugalia zapewni efektywność i skuteczność systemu opieki zdrowotnej poprzez kontynuowanie racjonalnego wykorzystania usług i kontrolę wydatków, w tym wydatków publicznych na produkty lecznicze i opiekę szpitalną oraz poprzez wyeliminowanie zaległości płatniczych;
- t) Portugalia będzie nadal reorganizować i racjonalizować funkcjonowanie sieci szpitali poprzez specjalizację, koncentrację i redystrybucję usług szpitalnych oraz zapewni realizację wieloletniego planu działania na rzecz reorganizacji szpitali;
- u) Portugalia będzie kontynuować przeprowadzanie reform służących rozwiązaniu problemu wysokiego poziomu segmentacji rynku pracy;
- v) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i zwiększaniu konkurencyjności przedsiębiorstw, w dążeniu do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. W okresie obowiązywania programu ewentualne podniesienie płacy minimalnej nastąpi tylko wtedy, gdy będzie uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy;

- w) Portugalia będzie nadal zapewniać skuteczność aktywnej polityki rynku pracy zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z oceny oraz zgodnie z planem działania na rzecz poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia;
- x) Portugalia będzie nadal wdrażać środki określone w planach działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym, oraz zwiększać zaangażowanie sektora przedsiębiorstw w system kształcenia i szkolenia na poziomie zawodowym;
- y) Portugalia wdroży plan utworzenia niezależnego operatora logistyki w zakresie gazu ziemnego i energii elektrycznej;
- z) Portugalia wdroży odpowiednie środki, aby wyeliminować dług taryfowy związany z energią oraz aby zapewnić stabilność krajowego systemu elektroenergetycznego;
- aa) Portugalia przyjmie środki wzmacniające funkcjonowanie systemu transportu; plan strategiczny dotyczący transportu na lata 2011–2015 zostanie w pełni wdrożony, włącznie z długoterminowymi działaniami zapewniającymi wydajność i stabilność;
- bb) Portugalia będzie kontynuować transpozycję unijnych pakietów kolejowych;
- cc) Portugalia będzie nadal udoskonalać system zarządzania portami, jego uregulowania ekonomiczne i funkcjonowanie;
- dd) Portugalia będzie kontynuować eliminowanie barier wejścia, złagodzi istniejące wymogi dotyczące zezwoleń oraz zmniejszy obciążenia administracyjne w sektorze usług;
- ee) Portugalia zakończy proces przyjmowania ustaw o budownictwie i innych zmian sektorowych niezbędnych do pełnego wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE oraz, w razie potrzeby, przedłoży je Parlamentowi;
- ff) rząd przedstawi parlamentowi zmienione statuty organizacji zawodowych;
- gg) Portugalia poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zakończenie wdrażania trwających reform dotyczących zmniejszenia obciążeń administracyjnych, w szczególności zapewniając pełną operacyjność punktów kompleksowej obsługi zgodnie z dyrektywą 2006/123/WE oraz dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*) oraz poprzez dalsze uproszczenie istniejących procedur wydawania zezwoleń, uregulowań i innych obciążeń administracyjnych w gospodarce, które stanowią główną przeszkodę na drodze do rozwoju działalności gospodarczej;
- hh) w następstwie przyjęcia zmian do ustawy w sprawie nowych umów najmu i dzierżawy na obszarach miejskich nr 6/2006 oraz dekretu z mocą ustawy upraszczającego procedury administracyjne dotyczące renowacji Portugalia przeprowadzi kompleksowy przegląd funkcjonowania rynku mieszkaniowego;
- ii) rząd zatwierdzi odpowiednie zmiany w statutach krajowych organów regulacyjnych oraz zapewni skuteczne funkcjonowanie modelu finansowania organu ds. konkurencji;
- jj) Portugalia oceni wpływ fakultatywnej rachunkowości kasowej w systemie VAT;
- kk) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie szeroko zakrojonego programu w zakresie zbyt skomplikowanych procedur licencjonowania, regulacji i innych obciążeń administracyjnych w gospodarce.

9. W celu przywrócenia zaufania do sektora finansowego Portugalia będzie dążyć do utrzymania odpowiedniego poziomu kapitału w swoim sektorze bankowym oraz zapewni przeprowadzenie uporządkowanego zmniejszenia udziału finansowania dłużnego zgodnie z terminami określonymi w protokole ustaleń. W związku z tym, aby zachować stabilność finansową, Portugalia wdroży strategię dla portugalskiego sektora bankowego, którą uzgodniono z Komisją, EBC oraz MFW. W szczególności Portugalia:

- a) zapewni, aby bufor kapitałowy banków pozostały odpowiednie oraz były zgodne z nowymi przepisami w sprawie wymogów kapitałowych ustanowionymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/WE (**);
- b) zaleci swoim bankom trwałe wzmocnienie ich bufora zabezpieczeń;

- c) zobowiąże się do zapewnienia — w razie potrzeby — dalszego wsparcia systemowi bankowemu, zachęci banki do poszukiwania finansowania przez sektor prywatny, podczas gdy środki z mechanizmu wsparcia wypłacalności banków będą dostępne zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa na potrzeby dalszego wspierania banków zdolnych do utrzymania się na rynku, a wsparcie to będzie ściśle uzależnione od spełnienia określonych warunków;
- d) zapewni zrównoważone i uporządkowane zmniejszanie udziału finansowania dłużnego w sektorze bankowym, co ma zasadnicze znaczenie dla trwałego wyeliminowania braku równowagi w zakresie finansowania oraz dla ograniczenia uzależnienia od finansowania w ramach Eurosystemu w perspektywie średniookresowej. Przeglądy planów finansowania banków i planów uzupełnienia kapitału będą przeprowadzane kwartalnie;
- e) będzie w dalszym ciągu wzmacniała organizację nadzoru Banco de Portugal, zoptymalizuje jego procedury nadzorcze oraz opracuje i wdroży nowe metody i narzędzia nadzoru. Banco de Portugal dokona przeglądu standardów dotyczących kredytów zagrożonych w celu osiągnięcia konwergencji z kryteriami zawartymi w stosownym standardzie technicznym Europejskiego organu bankowego w terminie określonym na poziomie unijnym;
- f) będzie kontynuować kwartalne monitorowanie potencjalnych potrzeb kapitałowych banków, stosując wybiegające w przyszłość podejście uwzględniające warunki skrajne, w tym poprzez integrację nowych, ogólnych ram dotyczących testów warunków skrajnych z procesem zapewniania jakości, który umożliwi przegląd głównych czynników uzyskiwanych wyników;
- g) będzie kontynuować ściśle monitorowanie wdrożenia środków uzgodnionych w planach restrukturyzacji banków, które otrzymały publiczne wsparcie kapitałowe;
- h) zapewni terminowe zbycie spółek zależnych oraz aktywów we wszystkich trzech państwowych spółkach specjalnego przeznaczenia, w tym za pośrednictwem dwóch wybranych usługodawców;
- i) dokona analizy planów naprawy banków oraz wyda wytyczne w sprawie planów naprawy zgodnie z odpowiednimi standardami technicznymi europejskiego organu bankowego i odpowiednim ustawodawstwem unijnym w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych, oraz przygotowuje plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na podstawie sprawozdań przedłożonych przez banki;
- j) sporządzi kwartalne sprawozdania na temat wdrażania nowych narzędzi służących restrukturyzacji; będzie kontynuować monitorowanie wdrażania ram zachęcających instytucje finansowe do dokonywania — na drodze pozasądowej — restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i ułatwi stosowanie ram dotyczących restrukturyzacji zadłużenia przedsiębiorstw. Przygotuje, w konsultacji z Banco de Portugal, plan strategiczny służący rozwiązaniu problemu nadmiernego zadłużenia przedsiębiorstw i wspierający przesunięcie kapitału w kierunku produktywnych sektorów gospodarki, przy jednoczesnym wspieraniu stabilności finansowej;
- k) będzie kontynuować monitorowanie — w formie kwartalnych sprawozdań — wysokiego zadłużenia przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, a także wdrożenie nowych ram restrukturyzacji zadłużenia, aby zapewnić ich jak najskuteczniejsze funkcjonowanie;
- l) w oparciu o przedstawione już wnioski będzie zachęcać do zróżnicowania możliwości finansowania sektora przedsiębiorstw, opracuje i wdroży rozwiązania stanowiące alternatywne — w stosunku do tradycyjnych kredytów bankowych — źródła finansowania dla sektora przedsiębiorstw, poprzez szereg środków służących poprawie ich dostępu do rynków kapitałowych;
- m) nadal będzie oceniać wpływ, jaki na bieżące stopy procentowe wywierają ulepszenia instrumentów kredytowych gwarantowanych przez państwo; będzie gotowa do podjęcia innych środków politycznych, jeśli okaże się to konieczne, by zagwarantować, że oprocentowanie kredytów gwarantowanych przez państwo jest ustalone w sposób konkurencyjny i przejrzysty na korzyść ostatecznych kredytobiorców; będzie systematycznie sporządzać sprawozdania z dokonanych postępów;
- n) ustanowi instytucję finansową ds. rozwoju (DFI) mającą na celu usprawnienie i centralizację wdrażania instrumentów finansowych wspieranych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i funduszy inwestycyjnych na okres programowania 2014-2020. DFI nie przyjmuje od ludności depozytów ani innych środków podlegających zwrotowi, nie prowadzi też bezpośredniej akcji kredytowej ani nie inwestuje w obligacje rządowe i nie udziela pożyczek rządowi. Zostanie opracowany projekt modelu działalności DFI i jej statut w celu uniknięcia dodatkowych obciążeń lub zagrożeń dla finansów publicznych.

(*) Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

(**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338)."

Artykuł 2

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 kwietnia 2014 r.

W imieniu Rady
D. KOURKOULAS
Przewodniczący
